

PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT
EUROPA-PARLAMENTET EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPEEN PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLaments
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT
IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT PARLAMENT EUROPEJSKI
PARLAMENTO EUROPEU EURÓPSKY PARLAMENT
EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

Focus

Sacharovpriset för tankefrihet 2006

Varje år delar Europaparlamentet ut Sacharovpriset för tankefrihet till individer och organisationer som har gjort betydande insatser för kampen mot förtryck, intolerans och orättvisa. Sacharovpriset är ett exempel på parlamentets arbete för att främja mänskliga rättigheter och demokrati runt om i världen. 2006 års pristagare är den vitryske oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj. Se vår webbplats för mer information om 2006 års prisutdelning, nomineringsprocessen och om tidigare pristagare.

Sacharovpriset är en utmärkelse för en anmärkningsvärd prestation inom något av följande områden:

- Försvar av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, särskilt yttrandefriheten.
- Skydd av minoriteters rättigheter.
- Respekterande av folkrätten.
- Utveckling av demokratin och genomförande av rättsstatsprincipen.

Priset kan tilldelas enskilda personer eller föreningar och organisationer. Kandidatens nationalitet, bostadsort, eller säte påverkar inte tilldelningen av priset.

Hur utses pristagaren?

Det är de politiska grupperna i Europaparlamentet som varje år nominerar kandidater till Sacharovpriset. Från deras lista väljer utskottet för utrikesfrågor och utskottet för utveckling "finalister". Talmanskonferensen (Europaparlamentets talman och ledarna för de politiska grupperna) utser därefter pristagaren.

Runt den 10 december delar Europaparlamentets talman ut priset vid en högtidlig ceremoni i plenisalen i Strasbourg. Den 10 december var den dag 1948 som FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna undertecknades. Pristagaren får ta emot ett certifikat och en check med prissumman 50 000 euro. 2006 års pris delas ut den 12 december.

Europaparlamentets försvar av mänskliga rättigheter

Sacharovpriset är en av Europaparlamentets insatser för att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsprincipen.

Ytterligare insatser sker bland annat genom:

- Arbetet i underutskottet för mänskliga rättigheter.
- Europaparlamentets årliga rapport om situationen för de mänskliga rättigheterna i länder utanför EU, och dess årliga rapporten om respekten för mänskliga rättigheter inom gemenskapen.
- Debatter om aktuella fall av brott mot de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatsprincipen varje torsdagseftermiddag under Strasbourg-sessionerna.
- Europaparlamentets resolutioner som fördömer länder som bryter mot de mänskliga rättigheterna.

- Europaparlamentets möjlighet att besluta om att tilldela EU-medel till projekt som främjar mänskliga rättigheter och demokrati.

2005 års pristagare

Tre pristagare delade på utmärkelsen 2005: Den kubanska oppositionsrörelsen Kvinnor i vitt ("Damas de blanco"), Hauwa Ibrahim, advokat för mänskliga rättigheter i Nigeria och Reportrar utan gränser en internationell organisation för press- och yttrandefrihet. Vi har kontaktat pristagarna för att fråga dem hur Sacharovpriset har påverkat deras aktiviteter.

“Kvinnor i vitt” från Kuba: Denna grupp av kvinnor har fredligt protesterat varje söndag sedan 2004 mot fortsatt kvarhållande av deras makar och söner, vilka är politiska motståndare på Kuba. De klär sig i vitt som en symbol för fred och de fängslades oskuld.

Ett år senare kämpar kvinnorna fortfarande för sina mäns frihet. Laly Garcia, som arbetar för Cuban American National Foundation, säger att priset har betytt mycket. Priset innebar hjälp i arbetet, skydd och det gav den kubanska regeringens respekt. Hon förklarar vidare att priset gav gruppen erkännande utanför Kuba och gjorde den välkänd också på Kuba. Varje söndag när kvinnorna - klädda i vitt - protesterar vet folk på gatan vilka de är och varför de protesterar.

Hauwa Ibrahim: Är en ledande advokat för mänskliga rättigheter i Nigeria. Hon representerar kvinnor som hotas av att stenas till döds för otrohet och unga människor som hotas av amputering för stöld under islamsk sharía-lag.

Hauwa Ibrahim säger att "priset öppnade dörrar och erbjöd många andra möjligheter". Att hon fick priset ändrade synsättet i hennes land. Prissumman har Ibrahim använt för att hjälpa barn till utbildning. "Kvinnors utbildning är fortfarande ett problem i mitt land. Jag råkade få en utbildning och vill att dessa pengar går tillbaka till utbildningssystemet."

Reportrar utan gränser: Denna internationella organisation kämpar för pressfrihet världen över. Den kämpar också för journalisters och andra mediearbetares skydd från censur eller förföljelse.

Organisationens talesman Jean-François Julliard säger ett år efter utmärkelsen att "priset har medfört att vi är allmänt kända och en extra trovärdighet bland folk som kommer ihåg att det var vi som fick priset förra året. Vi fortsätter vårt arbete för att skydda pressfriheten."

Nomineringar till Sacharovpriset 2006

Personerna och organisationerna nominerade till Sacharovpriset 2006 är verksamma inom olika områden från stöd till det civila samhället mot totalitära regimer, skydd av minoriteters rättigheter till att bekämpa kvinnovåld och kämpa för fred, dialog och yttrandefrihet. De tio kandidaterna presenterades den 12 september inför Europaparlamentets utskott för utrikesfrågor; utvecklingsutskott och underutskottet för mänskliga rättigheter.

"Priset 2006 motsvarar ett år av Europaparlamentets arbete för mänskliga rättigheter", sade Hélène Flautre, ordförande för underutskottet för mänskliga rättigheter hon påpekade samtidigt årets mångfald bland kandidaterna.

Utskottet för utrikesfrågor och utskottet för utveckling kommer, i ett gemensamt möte, att enas om en slutlista över tre kandidater den 25 september. Listan skickas till talmanskonferensen (Europaparlamentets talman och de politiska gruppordförandena) som utser pristagaren i oktober.

Kandidater 2006

Ingrid Betancourt

Betancourt är en colombiansk politiker, tidigare senator och aktiv i kampen mot korruption och droghandel. Hon har kämpat för att genom förhandling få ett slut på inbördeskriget. Ingrid Betancourt har hållits som gisslan sedan 23 februari 2002 av Farc ("Colombias väpnade revolutionära styrkor").

Nominerad av Marie-Arlette Carlotti (Socialdemokratiska gruppen, PSE) för en grupp ledamöter.

Colombia: till alla som kämpar för dem som hålls som gisslan

Nominering av den grupp (individer och associationer) som kämpar mot gisslantagande och som stöder offer och deras familjer i Colombia, där 80 % av världens gisslanoffer finns - över 3 000 personer.

Nominerad av Monica Frassoni och Daniel Cohn-Bendit för Gruppen de gröna/Europeiska fria alliansen, med stöd av José Salafranca (Gruppen för Europeiska folkpartiet (kristdemokrater) och Europademokrater, EPP-ED), Fernando Fernández Martín (EPP-ED), Frédérique Ries (Alliansen liberaler och demokrater för Europa, ALDE) med flera.

Professor Muthgard Hinkelmann-Toewes projekt Fulda-Mosocho

Projektets syfte är att bekämpa kvinnlig könsstympning i Mosocho-regionen i Kenya, och att förbättra kvinnors levnadsförhållanden. Mellan 2002 och 2005 minskade antalet fall av kvinnlig könsstympning från 98 % till 66 %.

Nominerad av Alexander Alvaro (ALDE) för en grupp ledamöter.

Vladimir Kozlov

Aktivist för mänskliga rättigheter och minoriteters rättigheter. Kozlov är ledare för en etnisk Mari-oppositionsgrupp mot den totalitära regimen i den ryska delrepubliken Mari El. Han är också författare och journalist som kämpar för yttrandefrihet. Mariska hör till den finsk-ugriska språkgruppen.

Nominerad av Toomas Ilves (PSE) för en grupp ledamöter.

Biskop Erwin Kräutler

Österrikisk biskop som är missionär i Brasilien. Kräutler kämpar för minoriteters och ursprungsbefolkningens rättigheter och bevarandet av regnskogen i Brasilien och hela Amazonas-regionen.

Nominerad av Herbert Bösch (PSE) för en grupp ledamöter.

Somaly Mann

Förkämpe för de mänskliga rättigheterna från Kambodja. Hon har kämpat mot barnprostitution och sexslaveri bland kvinnor och barn i Kambodja och Sydöstasien. Mann har startat AFESIP (Agir pour les femmes en situation précaire) en organisation vars mål är social återintegrering av offer för människohandel för sexuella ändamål.

Nominerad av Jules Maaten för ALDE-gruppen.

Aljaksandr Milinkevitj

Vitrysk oppositionsledare som ställde upp som kandidat i presidentvalet mot president Aljaksandr Lukasjenka. Milinkevitj efterlyser en demokratisk framtid för sitt land. I april 2006 satt han fängslad under 15 dagar för att ha deltagit i ett "möte utan tillstånd" i Minsk.

Nominerad av Jacek Saryusz-Wolski för EPP-ED-gruppen och av Brian Crowley för Gruppen Unionen för nationernas Europa (UEN).

Ghassan Tueni

Libanesisk journalist och diplomat och entusiastisk förespråkare för arabisk identitet. Ghassan Tuenis son den libanesiske tidningsförläggare Gebrane Tuenis mördades förra året. Ghassan Tueni nomineras till minnet av mördade libanesiska personer: Rafiq Hariri, Basil Lléhan, Samir Kassir, George Hawi och Gebrane Tueni.

Nominerad av Béatrice Patrie och Véronique de Keyser för PSE-gruppen och Francis Wurtz för Gruppen Europeiska enade vänstern/Nordisk grön vänster (GUE/NGL).

Mesfin Wolde-Mariam

Medlem och en av grundarna av EHRCO (Ethiopian Human Rights Council) och en förkämpe för mänskliga rättigheter. Wolde-Mariam kämpar mot våld och hunger i Etiopen och för en mer human socio-politisk ordning. Han greps i november 2005 och om han fälls riskerar han dödsdom.

Nominerad av Ana Gomes (PSE) för en grupp ledamöter.

Kvinnor i svart - Belgrad

En serbisk feministisk-antimilitärisk fredsorganisation som kämpar för försoning mellan nationer och etniska grupper från före detta Jugoslavien och erkännande av brott som har begåtts av serbisk militär och paramilitär under de senaste krigen.

Nominerad av Jelko Kacin (ALDE) för en grupp ledamöter.

Tre slutgiltiga kandidater

Tre "finalister" till 2006 års Sacharovpris för tankefrihet utsågs den 25 september av utrikes- och utvecklingsutskottet. De tre slutgiltiga kandidaterna (i alfabetisk ordning) till Sacharovpriset 2006 är:

- **Colombia: till alla som kämpar för dem som hålls som gisslan.** Ingrid Betancourt och stiftelsen País Libre har utsetts som representanter i denna kamp.
- **Aljaksandr Milinkevitj.** Oppositionsledare i Vitryssland och tidigare presidentkandidat. I april 2006 satt Milinkevitj i fängelse i 15 dagar för att ha deltagit i ett "möte utan tillstånd".
- **Ghassan Tueni.** Libanesisk journalist och diplomat och entusiastisk förespråkare för arabisk identitet. Ghassan Tuenis son, den libanesiske tidningsförläggaren Gebrane Tueni mördades förra året. Ghassan Tueni nomineras till minnet av mördade libanesiska personer: Rafiq Hariri, Basil Fuleihane, Samir Kassir, George Hawi och Gebrane Tueni.

Europaparlamentets talmanskonferens kommer att utse pristagaren i oktober. Priset kommer formellt att delas ut av Europaparlamentets talman den 12 december i samband med plenarsammanträdet i Strasbourg.

Sacharovpriskandidat: Alla som kämpar för gisslan i Colombia

Tre slutgiltiga kandidater har utsetts inför utdelningen av Sacharovpriset för tankefrihet 2006 i december. Här presenteras "Colombia: till alla som kämpar för dem som hålls som gisslan" och Ingrid Betancourt och stiftelsen País Libre som representerar denna kamp.

Som namnet antyder kämpar de mot gisslantagande och stöder gisslanoffer och deras familjer. "Colombia: till alla som kämpar för dem som hålls som gisslan" representeras av Ingrid Betancourt och stiftelsen País Libre. Över 3 000 personer är gisslan i Colombia, ungefär 80 % av alla gisslan i världen. Vissa har varit gisslan i över åtta år. Bland dem finns ledare för politiska och sociala rörelser, soldater, poliser och civila.

I Colombia pågår sedan årtionden en intern konflikt. Huvudaktörer är vänstergerillaorganisationer och högerparamilitära styrkor i en konflikt som kännetecknas av allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter.

Colombias regering har inlett en förhandlingsprocess med de paramilitära styrkorna, och i början av oktober inleddes förhandlingar med vänstergerillan Farc (Colombias väpnade revolutionära styrkor) om "utbyte av fångar".

Ingrid Betancourt

Ingrid Betancourt har varit Farc-gerillans gisslan sedan 23 februari 2003. Betancourt var presidentkandidat och har i den rollen liksom som parlamentariker och senator kämpat för att få ett slut på korruption, narkotikahandel och våld och för att införa stöd till offer. Hon tillfångatogs under pågående presidentkampanj. Hennes parti, "Partido Verde Oxygeno", har som främsta mål att genom förhandlingar få ett slut på inbördeskriget. Efter dödshot och mordförsök tvingades hon att sända sina barn utomlands.

Stiftelsen "País Libre"

Stiftelsen "País Libre" (Fritt land") stöder gisslanoffer och deras familjer och andra offer för utpressning. Stiftelsen övergripande syfte är att förhindra brott mot den individuella friheten. País Libre kämpar för att öka kännedomen om och bekämpa Colombias problem. Stiftelsen arbetar också för att främja rättsliga förändringar och minska offrens lidande genom gratis rådgivning till direkta och indirekta offer och psykologiskt stöd.

Läs mer om Ingrid Betancourt och País Libre som representerar "Colombia: till alla som kämpar för dem som hålls som gissland" via länkarna nedan.

Sacharovpriskandidat: Aljaksandr Milinkevitj

Den vitryske oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj är en av tre kandidater till Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet 2006 som delas ut i december i Strasbourg. Milinkevitj leder ett fredligt motstånd, han stöder det civila samhället i Vitryssland och kämpar för respekt av mänskliga rättigheter, demokrati och rättstatsprincipen.

I oktober 2005 valdes Milinkevitj av Vitrysslands förenade demokratiska krafter som oppositionens gemensamma kandidat i presidentvalet 2006. Officiella resultat gav Milinkevitj 6 procent av rösterna mot 82 procent för den sittande presidenten Aljaksandr Lukasjenka, som har varit vid makten sedan 1994. I april 2006 satt Milinkevitj i fängelse i 15 dagar för att ha deltagit i ett "möte utan tillstånd".

Milinkevitj föddes 1947 i staden Hrodna i västra Vitryssland. Han har studerat fysik och matematik och har bland annat en akademisk karriär bakom sig. Milinkevitj har också varit vice borgmästare i Hrodna. 2001 var han stabschef hos Siamion Domaš, som var en av de oppositionsledare som ställde upp i presidentvalet 2001 i Vitryssland.

Situationen i Vitryssland

Vitryssland kallas ofta Europas sista diktatur. Internationella människorätts- och medieorganisationer har starkt kritiserat att grundläggande rättigheter som yttrande-, förenings- och församlingsfriheten inte respekteras.

Protester i samband med presidentvalet 2006 blev våldsamt nedtystade och fredliga demonstranter och politiska motståndare greps. En delegation från Europaparlamentet nekades inresa för att övervaka valen. Enligt OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) levde inte valet upp till demokratisk standard och var inte fritt och rättvist. Europaparlamentet efterlyste i en resolution (06.04.2006) "nya demokratiska val så snart som möjligt" och "sanktioner med allvarliga konsekvenser för dem som utövar förtrycket, utan att därmed förorsaka ytterligare lidande för medborgarna i Vitryssland."

Aljaksandr Milinkevitj har vid två tillfällen under 2006 besökt Europaparlamentet inför (januari 2006) och efter (april 2006) presidentvalet (se länkar till pressmeddelanden nedan).

Sacharovpriset 2004: Vitryska journalistförbundet

2004 gav Europaparlamentet Vitryska journalistförbundet Sacharovpriset för tankefrihet, som ett erkännande för de svårigheter förbundet har tvingats bemöta.

Läs mer om Aljaksandr Milinkevitj och Vitryssland via länkarna nedan.

Sacharovpriskandidat: Ghassan Tueni

Ghassan Tueni journalist från Libanon är en av årets tre kandidater till Sacharovpriset för tankefrihet. Tueni har bakgrund som journalist och har haft flera ministeriella och diplomatiska uppdrag. Hans idéer för Libanon och Mellanöstern är toleranta och pluralistiska. Tueni nomineras till Sacharovpriset till minne av mördade libaneser.

Ghassan Tueni libanesisk journalist och politiker är en av årets tre kandidater till Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet. Tueni har haft flera ministeriella och diplomatiska uppdrag. Hans idéer för Libanon och Mellanöstern är toleranta och pluralistiska. Han nomineras till Sacharovpriset till minne av mördade libaneser.

Ghassan Tueni är född i Beirut 1926. Efter att ha avslutat sin utbildning vid Harvarduniversitetet återvände Tueni 1948 till Libanon för att fortsätta det verk som hans far Gebrane påbörjat: uppbyggnaden av dagstidningen An-Nahar.

1950 deltog Ghassan Tueni i att grunda det första arabiskspråkiga universitetet för juridik, statsvetenskap och ekonomi. Han har flera ministerposter bakom sig, har varit Libanons FN-ambassadör (1977-1982) och är för närvarande fullmäktigeledamot i Beirut. Tueni är en brinnande anhängare av Barcelonaprocessen - en dialog mellan de båda sidorna av Medelhavet.

Ghassan Tueni accepterade att kandidera till Sacharovpriset 2006, till minne av de mördade libaneserna (i alfabetisk ordning) Bassil Fléhan, Rafiq Hariri, George Hawi, Samir Kassir och hans son Gebrane Tueni.

Bassil Fléhan: Tidigare ekonomi- och handelsminister (2000-2003) och rådgivare till Libanons finansminister (1993-1998) omkom i samma spränggattentat som förre premiärministern Rafiq Hariri i februari 2005. Han var av stor vikt för utvecklingen av Libanons ekonomiska reformprogram.

Rafiq Hariri: Libanons premiärminister 1992-1998 och 2000-2004. Spelade en ledande roll i Beiruts återuppbyggnad och arbetade för att främja enighet mellan olika religiösa och etniska grupper. Hariri dödades den 14 februari 2005 i ett spränggattentat som krävde 21 människoliv.

George Hawi: Libanesisk politiker och Libanons kommunistpartis förre ledare. Han uttalade sig ofta mot Syriens inblandning i Libanon. Dödades av en bilbomb i Beirut i juni 2005.

Samir Kassir: Universitetsprofessor, journalist (kolumnist An-Nahar) och historiker som dödades i en bilbomb i Beirut i juni 2005.

Gebrane Tueni: Ghassan Tuenis son, libanesisk parlamentsledamot och Syrienkritisk tidningsförläggare (An-Nahar). Hans kritik mot Syriens militära närvaro och politiska inflytande i Libanon ledde till dödshot och tvingade honom i tillfällig exil i Frankrike. Tueni dödades av en bilbomb 12 december 2005 - en dag efter att han återvänt till Libanon.

Europaparlamentets talmanskonferens (talmannen och ledarna för de politiska grupperna) utser mottagaren av årets pris den 26 oktober.

Milinkevity årets mottagare av Sacharovpriset

Den vitryske oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj utsågs den 26 oktober av Europaparlamentets talmanskonferens - de politiska gruppernas ledare - till årets mottagare av Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet.

Det blir den vitryske oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj som den 12 december, i samband med en officiell ceremoni i kammaren, får motta Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet tillsammans med en check på 50 000 euro.

Oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj stöder det civila samhället i Vitryssland och kämpar för respekt av mänskliga rättigheter, demokrati och rättstatsprincipen. I mars 2006 ställde han upp i presidentvalet mot president Aljaksandr Lukasjenka. Det officiella resultatet angav dock att 82 procent av rösterna lagts på den sittande presidenten Lukasjenka och endast 6 procent på Milinkevitj. Resultatet fördömdes av EU och USA. Milinkevitj kontaktade i februari Europaparlamentet för att be om stöd. Den delegation med ledamöter som hade för avsikt att delta i valövervakningen förvägrades emellertid inresetillstånd av de vitryska myndigheterna.

I april 2006 deltog Milinkevitj i ett "olagligt möte", varpå han fick sitta fängslad i 15 dagar.

Aljaksandr Milinkevitj föddes 1947 i staden Hrodna i västra Vitryssland. Han har studerat fysik och matematik och har bland annat en akademisk karriär bakom sig. Milinkevitj har också varit vice borgmästare i Hrodna. 2001 var han stabschef hos Siamion Domas, som var en av de oppositionsledare som ställde upp i presidentvalet 2001 i Vitryssland.

Aljaksandr Milinkevitj mottar Europaparlamentets Sacharovpris

Den vitryske oppositionsledaren Aljaksandr Milinkevitj mottog idag den 12 december vid en officiell ceremoni i kammaren Europaparlamentets Sacharovpris för tankefrihet. I sitt tal återkom han flera gånger till att Vitryssland hör hemma i det demokratiska Europa men landet behöver EU:s hjälp för att utvecklas till en demokrati.

Europaparlamentets talman Josep Borrell glädde sig över att kunna ta emot pristagaren Aljaksandr Milinkevitj trots hot om att han skulle hindras från att resa till Strasbourg. I sitt inledningsanförande sade talmannen att man i Europa ofta tar mänskliga rättigheter för givet.

- Vi ser tankefrihet, yttrandefrihet och religionsfrihet som något naturligt och oeftergivligt. Men i många delar av världen är detta inte fallet. Vad som är särskilt svårt att förstå är att det finns 10 miljoner invånare i Vitryssland, här i Europa, som förnekas demokrati. Som européer har vi en särskild skyldighet att försvara och främja mänskliga rättigheter runt om i världen. Vi kan inte tolerera brott mot mänsklig värdighet och frånvaro av demokratiska rättigheter på vår egen kontinent, eller någon annan stans. 2006 års Sacharovpris är ett prov på vår beslutsamhet att verka för dessa rättigheter.

Talmannen sade att Aljaksandr Milinkevitj kämpar mot den fruktan som råder i Vitryssland, för rätten att tala fritt och för medborgarna att välja sin framtid.

- Du har blivit en symbol för kampen mot förtrycket och för en förhoppning om en demokratisk framtid. Din starka personlighet och beslutsamhet gör dig till en modell inte bara för andra frihetskämpar i Vitryssland utan även för oss här i Europaparlamentet. Vi står vid er sida i kampen för demokrati i Vitryssland och rätten för folket att fritt välja sina ledare, rätt till oberoende information och etableringsrätt för icke-statliga organisationer och ett oberoende rättsväsende.

Josep Borrell påminde om att det var 17 år sedan Berlinmuren fall och 18 år sedan Europaparlamentet första gången delade ut Sacharovpriset. Även Vitryssland ska kunna återförenas med Europa, menade han, och beklagade att den nuvarande situationen i Vitryssland ingav föga hopp om en positiv utveckling. Borrell påminde också om att Europaparlamentet 2004 gav sitt pris till det vitryska journalistförbundet, men att problemen med bl.a. frånvaron av fria medier kvarstår.

Aljaksandr Milinkevitj

Milinkevitj inledde med att säga att han ville tala sitt modersmål, vitryska, eftersom det är det språk som han tänker på. Han tackade för det värdefulla priset och för tillfället att tala i Europaparlamentets kammare.

- Jag vill till en början säga att jag mottar mitt pris i alla de vitryssars namn som befann sig på torget i mars i samband med presidentvalen. De medborgare som sedan fängslades eller uteslöts från sina universitet. Jag delar också priset med alla dem som fortsätter kampen. Och vi är många som kämpar för ett fritt Vitryssland och som vill att vårt land ansluter sig till familjen av europeiska demokratier. Vi är beredda att offra vårt välbefinnande, vår frihet och till och med våra liv för att nå dit.

Han påminde om Vitrysslands historia och de olika kamper som förts.

- Vi glädde oss 1991 när vi uppnådde vårt lands oberoende, men vi förstod inte då att detta oberoende inte betydde frihet. Kampen går vidare, sade han och beskrev utförligt händelserna i mars under presidentvalen, då Vitrysslands fängelser blev överfulla eftersom mängder av demonstranter greps och fängslades.

- Myndigheterna hade inte förväntat sig att se tiotusentals personer i protest trots hot från myndigheterna och detta var vår första seger. Men vi har långt kvar innan vi får slut på den olagliga regimen i vårt land.

- Sacharovpriset är ett tecken på att EU har kommit till insikt om situationen i Vitryssland. Priset är ett fantastiskt exempel på en moralisk politik. Priset är också ett tecken på att man erkänner Vitrysslands europeiska framtid, ansåg han.

Milinkevityj hänvisade till Sacharov som varnade för att upprätthållandet av tankefriheten är den enda garanten mot att människor smittas av kollektiva myter som i handen på lömska demagoger kan förvandla ett land till en blodig diktatur. Milinkevitj passade därför på att klargöra att oppositionen inte alls som president Lukasjenka påstår yrkar på ekonomiska sanktioner mot landet eftersom detta främst skulle drabba befolkningen. Däremot stöder man inreseförbudet till EU för dem som bryter mot konstitutionen i Vitryssland och deltar i förföljelser av oppositionella. Han redogjorde också för olika påtryckningar från Rysslands sida som vill knyta Vitrysslands närmare sig. Men även Lukasjenka ser detta med viss oro, medan han välkomnat ett erbjudande från Europeiska kommissionen nyligen om EU-bistånd för att genomföra nödvändiga ekonomiska och sociala reformer. Milinkevitj misstänkte dock presidenten för att vara egennyttig och mån om sin egen maktposition som kanske skulle hotas mindre av reformer än av större beroende av Ryssland. Milinkevitj underströk dock att de demokratiska krafterna i Vitryssland inte riktar sig mot Ryssland av princip, utan att hopp finns om att man ska finna en gemensam grund för samarbete. Ryssland är liksom för EU en strategisk partner, men båda parter intressen måste gynnas av relationerna, klargjorde han.

Milinkevitj insisterade på att hjälpen från EU måste göras flexibla eftersom Vitryssland ännu inte befinner sig under en övergång mot demokrati och många åtgärder som skräddarsyts för en inledd övergång inte kan tillämpas på Vitryssland där processen knappt har påbörjats.

- EU kan hjälpa oss att bryta informationsblockaden, att skapa ett offentligt rum och en demokratisk debatt och hjälp att skapa ett civilt samhälle.

Avslutningsvis sade Milinkevitj att EU inte är komplett utan Vitryssland.

- Snart kommer Vitryssland att återvända till den europeiska familjen och åter bli en fri och demokratisk stat. Inga diktaturer är eviga. Det har historien visat. Ofta får tyranner ett sorgligt slut. Det enda rätta valet i en diktatur är att kämpa emot den. Vi har dessutom inget annat val. Tack för ert stöd. Leve Vitryssland!

Sacharovpriset 2006 - video och annat material

Här kan du ladda ner ett videoklipp om årets Sacharovpriset för tankefrihet och annat material på 22 språk, t.ex. affisch, banner och vykort, om Sacharovpriset. Klicka på länken och välj det språk som intresserar dig, exempelvis SV för svenska.